

РОЗДІЛ 1

– Мамцю, ну, будь ласка..
– Claro, я сказала: «ні».
– Слухай, Діано, нехай їде зі мною.
– Колоне, ти що, за дурну мене маєш? Якщо ви поїдете разом, то застрижете там, і ми виберемося на ваканцій хіба за три дні!
– То їдьмо з нами, будеш підганяти..
– Де ж пак! Ти бачиш, скільки вдома роботи!
– От нехай Клара їде зі мною, і ніхто тобі не заважає туди.
– Мамцю!
– Та добре вже, їдете. Очі б мої вас не бачили!
І вони пішли, радісно галасуючи на сходах.
Потім я дізналася, що вони дуркували й тоді, коли на авто налетів вагонів. «Вони померли разом», – промайнуло тоді у голові. «Воліла б я вмерти разом з ними», – була наступна думка.
Щільні рік день у день я виходувала про одне – що не загинула разом з ними. Проте серце моє вперто калатало. Підтримувало у мені життя. На превелике моє лихо.
Я лежала на дивані й дивилася, як наді мною плануть пасма тютювеного диму. Раптом почула, що відмикаються двері. Фелікс ніколи не питав дозволу, щоб прийти.

Навіть не попереджав — просто приходив. Щодня. Про що я думала, коли дала йому запасний ключ?

Від несподіванки я здригнулася, і потім упав на підлогу. Дзмухнула на підлогу. Щоб не бачити, як Фелікс прибиратиме, почавала на кухню заридитися ще однією порцією кави. Та коли повернулася, у кімнаті нічого не змінилося. Попільничка була повнісінька, філіжанка порожня, коробка з-під готової їжі та пляшки досі стояли на нічному столику. А Фелікс сидів, схрестивши ноги, й дивився на мене. Цей поважний вигляд жваво і збен-тежно мене, то тільки на мить. Дуже здивувало його вбрання. Костюм! А де ж значні подерті джинси й тісна футболка?

— Куди це ти так вирядився? На весілля чи на похорон?

— Котра година — знаєш?

— Це не відповідь на моє запитання. Мені цікаво, котра година. Ти так вярдавися, щоб забути гарнього хлопця?

— Ліпше б так... Зараз друга половина, тобі пора вставати і піднятися. Такою ти не підеш.

— А куди це ти хочеш, щоб я пішла?

— Хутчіш! Твої батьки і Колонова рідня вже їдуть. За годину будуть вилізу.

Тіло моє сіпнулося, руки задроготіли, у роті з'явився гіркий присмак жовчі.

— Про це не може бути й мови, на цвинтар я не їду. Чув?

— Це не для мене, а задля них, — лагідно відказав Фелікс. — Треба їх шанувати. Сьогодні мусиш піти — минув уже рік. Усі прийдуть тебе підтримати.

— Не треба мені нічної підтримки. Я відмовляюся брати участь у цих дурневатих поминках. Вам хочеться, щоб я святкувала їхню смерть!

Голос мій здригнувся, по щоках потекли перші на сьогодні сльози. Наче врізь їмзу, я побачила, як підійшов Фелікс. Руки його міцно мене приторгували.

— Діано, піди задля них, прошу тебе.

Я брутально його відштовхнула.

— Я ж сказала — ні! Тобі позакладало? Геть із мого дому! — завоптала я, побачивши, що він хоче приступити ближче. І втекла до своєї кімнати. Руки тремтіли, але я зуміла давіч обернути ключ у замок. Тоді сповзла по дверях та скрутилася клубочком, аж коліна вперлися у груди. У помешканні запала тиша, яку порушив Феліксов голос.

— Прийду ввечері.

— Не хочу тебе бачити.

— Зберися на силі і хоча б помийся, а ні — то я сам залякну тебе під душ.

Кроки його подавленіли, потім грюкнули двері. Пішов.

Я ще довго сиділа, впершись головою в коліна. Врегітті підняла голову і порачувала до ліжка. Всклалися горіння та загорюлася у ковдру. Як і щоразу, коли я отак ховалася в ту ковдру, ніс почав вишукувати Колонові запах. Він уже почав винітруватися, хоч я й не мінала простиратл. Я хотіла підчувати його. Хотіла забути шпитальний дух, запах смерті, який він був просвіжаний, коли я востанок протувалася головою до його грудей.

Я хотіла заснути — уні сні все забувалося.

Різ тому, коли я приїхала з Феліксом до шпиталю, мені сказали, що вже по всьому. Донька моя померла ще в машині швидкої допомоги. Мене збудило. Медики додали, що Колонові залишилося жити кілька годин, тож якщо я хочу сказати йому останнє «прощай» — не варто зволікати. Мені хотілося кричати, що це все брехня, та я не змогла сказати ні слова. Здавалося, що то якийсь страшний

сон, і треба будь-що прокинутися. Але медсестра невідступно вела нас до палати, де лежав Колен. Кожне сказане тоді слово, кожнісінький порух на завжди закарбувалися у моєї пам'яті.

Колен лежав облутаний дротами й оточений апаратами, що несамовито гули та мигтіли. Тіло поспівувалося, обличчя було геть потовчене. Й закам'яніла. Тільки присутність Фелікса втримала мене на ногах. Головою Колен був трохи обернутий до мене, наші погляди зустрілися. Він насильно всміхнувся, і та усмішка допомогла мені приступити ближче. Я взяла його за руку, він стиснув мою долоню.

— Ти маєш бути з Кларою, — прошепотіла.

— Колене, Кларо ж...

— Їй робить операцію, — урвав мене Фелікс.

Я обернулася спантеличено. Він усміхався Коленові, уникаючи мого погляду. У вухах залудоніло. Кожна клітина мого тіла задригкотіла, немаче драгі, в очах потьмарилося. Я відчула, як Коленова рука делалі дуже стискає мою. Я дивилася на нього, а він слухав Фелікса, який запевнив, що з нашою донькою все буде гаразд. Та брехня раптом повернула мене до тьми. Третячим голосом Колен розповів про аварію. Він не побачив вагону, бо співав із Кларою пісню. Мені заціпило. Я нахилилася, провела долонею по його волоссю, по чолу. Він знову дивився на мене. Від сліз риси його ступаніли, почали зникати. Я задриглася. Він звів руку і торкнувся моєї шкві.

— Не плач, любово мій, — прошепотіла. — Заспокойся... чуда, що сказав Фелікс? Ти потрібна будеш Кларі.

Я так і не змогла відвести очі від того погляду, сповненого надії, що наша донька житиме.

— А ти! — насильно пробелькотіла я.

— Важлива лише вона, — відказав Колен, утираючи сльозу з моєї шкві.

Я зариділа ще дуже і притулилася шквою до його ще теплої долоні. Він був ще тут. І я відчайдушно чіплялася за це «ще».

— Колене, я не можу тебе втратити... — прошепотіла я.

— Ти не сама, з тобою буде Кларо, та й Фелікс опікуватиметься вами.

Я струснула головою, не в силі на нього слухати.

— Любово мій, все буде гаразд, ти наберешся мужності, адже є наша донька...

Голос його раптом затих. Я перелякалася і підвела голову. Він, як завжди, вичерпував останні сили задля мене. Я припала до Коленових вуст, і він відповів цілунком, вклавши у нього ті крихти життя, які ще жеріли у його тілі. Потім я вилетіла поруч та допомогла Коленові покласти голову мені на груди. Він не міг покинути мене, поки був у моїх обіймах. Ми востаннє прошепотіли слова кохання, перш ніж він тихо згас. Кілька годин я пригорнула його, колісала, цілувала й шептала. Мої батьки намагалися відірвати мене, та я кричала, мов несамовита. Коленові батьки прийшли до сна, але я не дала навіть торкнутися до нього. Він був тільки мій. Лише Феліксове терпіння змусило мене поступитися. Він довго втішав мене, а потім сказав, що я ще мушу попрощатися з Кларою. Донька була єдиним створінням на світі, здатним відволікти мене від Колена. І смерть нічого не змінила. Мої обійми ослабли. Востаннє я припала до його вуст, а тоді пішла.

Коли ми йшли до Кларі, я була запівпритомна. Тільки перед дверима добрела до тьми.

— Ні, — сказала я Феліксові. — Не можу туди зайти.

— Дано, треба, щоб ти побачилася з нею.

Не зводив погляду з дверей, я позадкувала, а тоді швидко помчала шпитальним коридором. Я не могла бачити мертвою своєю доньку. Мені хотілося пам'ятати її усмішку, розкуйовджені вітром біліє коси, світліші оченята, що так хитро позирали того ранку, коли вона сідала з татом до авто...

Сьогодні вже рік, як у нашому помешканні панує безгоміння. Ні музики, ні сміху, ні нескінчених балачок.

Ноги самі провадять мене до Кларинної кімнати. Там усе розжеве. Дізнавшись, що у нас народиться дівчинка, я вирішила, що та кімната буде рожева. Хоч як умовляли мене Колен, я не поступалася.

Уже рік я нічого тут не чіпала – ні зіжмаканої в кім'ях ковдри, ні розкладаних іграшок, ані нічної сорочечки на підлозі, ні валізки на коліщатах, у яку довго пакувала ляльок, ідучи на вакації. Бракувало там тільки двох іграшок – плюшевого цуцка, якого вона взяла тоді зі собою, і тієї, з якою я сплю.

Мовчки зачинивши двері кімнати, я попрямувала у Коленову гардеробну й узяла там ще одну сорочку.

Я вже збиралася в душ, коли до квартири знову зайшов Фелікс. Та нехай уже. Дзеркало у ванній було затуплене простиралом. Усі полицки порожні – ніякої косметики, кремів та прикрас. Тільки пляшечка Коленових парфумів.

Мене не зважали холодні кахлі – я лише змиснула зневажливо. По тілі збігала вода, але задоволення я не відчувала. Набрала в долоню Кларинного шампуню. Його солодкі пахощі витиснули з мене кілька сльозин і викликали якусь болючу вітху.

Я помислася, можна розпочинати ритуал. Напахнитися Коленовими парфумами – то перший рівень захисту.

Застебнути всі гудзики на сорочці – рівень другий. Надігти його светр із калтуром – рівень третій. Зібрати в пучок моєрі коси, щоб зберегти сонячні пахощі шампуню. То був четвертий рівень. Перш ніж вийти до Фелікса, я знову затупила вікна шторами.

Сміється з вітальні вже зникло, вікна були відчинені. Поле бою, здається, перемістилося до кухні. Напінтемрва – мій найліпший друг.

Фелікс із головою заліз до холодильника. Я оперлася на одвірок і тиснула на нього. Він знову був у звичному вбранні й наспістувал шок, випнувши дугу з холодильника.

– Цікаво, чому це ти завжди вітшений?

– Та це все мовула ніч... Ось приготую вечерю – то розповім.

Він обернувся, глянув на мене, тоді підійшов і кімня разів глибоко втиснув повітря.

– Не нощай мене, як нещ, – кинула я.

– Облич уже так робити.

– Ти про що? Я викупалася.

– Це недобре.

Він поцілував мене у щок і знову заходився прибирати.

– Відколи це ти навчився готувати?

– А я й не готую, просто користуюся мікрохвильовою піччю. Ще треба чогось прикушати, щоб на зуб кинути... Твій холодильник – ніби пустель Гобі.

– Як голодний, то замов піцу. Ти ж нічого не вмєш готувати. Навіть замороженої страви не підігрієш!

– Тому ви з Коленом мене й годували десять років...

А незалежно ти з піцою придумала – більше часу буде, щоб побалачати.

Я сіла на дивані. Що ж, послухаємо про його дивовижну ніч... Вмєть переді мною з'явився склянка червоного

вина. Фелікс умістився навпроти і подав мені шгарки. Я відразу ж закурила.

– Батьки цінують тебе.

– Тим більше для них, – буркнула я, відкашлючи дим.

– Вони непокояться за тебе.

– А їм що?

– Хочуть побачитися.

– Але я не хочу. Цілуй, хлопче, ти єдиний, кого я ще можу терпіти.

– Я ж незамінний, без мене ти не даси собі ради.

– Феліксе!

– Що ж, як хочеш – розповім тобі про вчорашній вечір.

– О ні, про що завгодно – тільки не про сексуальне життя!

– То ти визнаєш, про що нам балакати – чи про мої фортели, чи про твоїх батьків.

– Добре, я послухаю... розповідай!

Фелікс не вдавався у деталі, тим більше скабрезні. Життя його було суцільним світлом, де розгнудана сексуальність поєднувалася з умінням жвавити певні речовини, які він дуже полюбив. Розповідаючи про свої пригоди, Фелікс не потребував моєї участі в розмові. Він говорив без краю, ніже заведений. Не зупинився навіть тоді, коли зазвонив дзвоник.

Кур'єр, що приніс піцу, теж почув, як Фелікс заткнув до ліжка молоденького двадцятирічного студента.

– Якби ти бачила лячку цього хлопчини сьогодні вранці... він ледь не блатав, щоб я й далі йому опікувалася! Моряка з ним, – докинув Фелікс, утираючи сльозу.

– Ти справжній негідник!

– Я так йому і сказав, та що ж удієш! Як скрутиш мене хтось, то вже не відплатю...

Піцу я кинула два-три рази, обуривши шом Фелікса. Він мовчки зібрав усе, що залишилося, й пішов до кухні.

– Діано, ти й не запитала, як воно все минало сьогодні...

– Мене це не цікавить.

– Далеченько ти зайшла. Хіба можна бути такою байдужою?

– Замовкни! Мені не байдуже. Не дозволю таке мені казати! – вигукнула я, схопившись на ноги.

– Та поглянь на себе... ти ж геть шматою стала! Нічого не робиш. Не працюєш. Тільки курити, п'єш і спиш. Ваше помешкання стало вінтарем. Не можу вже дивитися, як ти опускаєшся за двоє.

– Цього нікому не збавити.

– Та воно так, але ж усі бачать, що з тобою коїться. Це не причина, щоб отак згасати. Вже рік, як їх немає, пора й жити. Треба боротися, хоча б задля Клери і Кларі.

– Не вмію ж боротися, та й не хочу.

– То дозволь допомогти тобі.

Я заплющила очі й заткнула вуха пальцями, не в силах більше його терпіти. Фелікс узяв мене за руки і змусив сісти. А тоді знову ледь не залунав в обіймах. Не розумію, нащо так міжно притискати.

– Чом би нам не піти вудись увечері? – запитав він.

– Ти нічого не зрозумів, – пробурмотіла я, несамовіть пригортаючись.

– Вийди з хати, поспівь на світ... Не можна ж бути такою відлюдкуватою. Ходімо завтра в «Люди».

– Начхала я на «Людей»!

– То поїдьмо відпочити удома. Я можу зачитатися. Гадаю, тиждень чи два люди обійдуться без літературної кай'єри.

– Не хочу відпочивати.